

Міжнародна
організація
праці

Державна
служба України
з питань праці

ПРИМУСОВА ПРАЦЯ: як розпізнати та уникнути

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

Змушені шукати
роботу в чужому місті
або за кордоном?

Дізнайтеся, як
не стати жертвою
примусової праці

Докладніше про правила
безпечного працевлаштування
www.527.org.ua

Розроблено в межах Проєкту МОП «На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні», що фінансується Європейським Союзом.

ЯК РОЗПІЗНАТИ ПРИМУСОВУ ПРАЦЮ?

Кожна з цих умов може свідчити про примусову працю

Роботодавець запропонував вам гарні **умови, які виявилися брехнею**

Роботодавець **свідомо затримує зарплату**, щоб утримати вас на роботі

Вам **обмежили свободу** пересування

Вас примушують **працювати понаднормово**, за що не платять

Вас **ізолювали** від світу, змушують працювати у віддалених місцях без засобів зв'язку, під наглядом камер і охоронців

Вас **змушують працювати в поганих і небезпечних умовах** проти вашої волі

У вас **забрали паспорт** або інші важливі документи

Роботодавець **залякує**, використовує вашу вразливість у власних цілях

Вас **загнали в борги** й заставляють їх відпрацювати

До вас **застосовують фізичне, психологічне насильство**

НЕ ПОГОДЖУЙТЕСЯ НА РОБОТУ, ЯКЩО:

- ▶ **На вас тиснуть** і вимагають дати згоду негайно

«Охочих багато, чекати не будемо...»

- ▶ **Вам пропонують працювати нелегально**

«Не треба платити податки, тому зарплатня більша...»

- ▶ **Не повідомляють назву або ім'я роботодавця**
та його реквізити

«Яке це має значення...»

- ▶ **Вимагають віддати паспорт** або інші документи

*«Це потрібно для одержання дозволу,
оформлення договору тощо...»*

- ▶ **Вимагають плату за працевлаштування**

*«Я маю компенсувати свої видатки на ваше
працевлаштування і маю бути впевненим,
що ви не передумаєте...»*

- ▶ **Не надають інформації, яку роботу** треба виконувати

*«Яка різниця, ваша кваліфікація не має значення,
розберетеся на місці...»*

- ▶ **Пропонують явно завищену заробітну плату**

*«Це ексклюзивна пропозиція, тільки для вас,
бо я відчуваю до вас симпатію...»*

ЯК НЕ ПОТРАПИТИ НА ГАЧОК НЕПОРЯДНИХ РОБОТОДАВЦІВ?

Шукаючи роботу, дотримуйтеся важливих правил:

- ▶ Нікому **не віддавайте документи та мобільний телефон**
- ▶ Майте **електронні копії документів**, надішліть їх родичам
- ▶ **Не пересувайтеся поодинці**, тримайтеся групами
- ▶ **Не сідайте в транспорт до незнайомців**. У крайньому разі, сфотографуйте номер авто й надішліть знайомим
- ▶ Регулярно **інформуйте близьких** про ваше місцеперебування
- ▶ Шукайте роботу й житло **через надійні джерела**
- ▶ **Погоджуйтеся лише на офіційну роботу** за трудовим договором, написаним зрозумілою вам мовою
- ▶ У підозрілих ситуаціях **звертайтеся до поліції**

КОРИСНІ КОНТАКТИ: ГАРЯЧІ ЛІНІЇ*

Україна	Національна гаряча лінія з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів 0 800 505 501 527	
Молдова	Гаряча лінія з безпечної міграції й протидії торгівлі людьми, Ла Страда 0 800 777 77 (з Молдови)	Гаряча лінія МОМ + 373 22 23 29 40
Польща	Гаряча лінія з протидії торгівлі людьми, Ла Страда +48 22 628 99 99 +48 605 68 77 50	
Румунія	Національне агентство з боротьби з торгівлею людьми +40 21 313 31 00 0 800 800 678	
Словаччина	Гаряча лінія для постраждалих від торгівлі людьми +421 800 800 818	
Угорщина	Національна кризова та інформаційна лінія +36 80 20 55 20	
Німеччина	Гаряча лінія Федерального управління з міграції та біженців +49 911 943-0	

Контакти профспілок у країнах ЄС: migration.profbud.org.ua